

Pressemeddelelse:

Bred alliance: Organisationer og virksomheder opfordrer til politisk kursændring for Danmarks havmiljø

Tænketanken Hav og 14 organisationer og virksomheder anbefaler, at den næste regering erstatter den nuværende minimumstilgang til EU's miljøregler med nye ambitiøse principper, der kan bidrage til at sikre et sundt hav omkring Danmark.

De alvorlige udfordringer i havmiljøet får nu en bred alliance af organisationer og virksomheder til at opfordre til et opgør med Danmarks såkaldte minimumstilgang til EU's miljøregler.

Bag opfordringen står både virksomheder og organisationer, som arbejder med havet. De peger på, at den nuværende danske tilgang forsinket de nødvendige indsatser for havmiljøet. Et havmiljø, som er hårdt ramt af bl.a. fedtemøg, iltsvind og forurening med kvælstof og kemikalier.

Behov for politisk kursændring væk fra minimumstilgang

Siden 2015 har skiftende regeringer haft som princip, at EU's miljøregler skal gennemføres på et minimumsniveau i Danmark. I praksis betyder det ofte, at Danmark gør mindst muligt – og så sent som muligt på miljøområdet.

Den tilgang har direkte konsekvenser for havmiljøet. De danske reduktionsmål for kvælstof er f.eks. fastsat, så der kun er 50 % sandsynlighed for at nå målet om god økologisk tilstand, ligesom virksomheder få tilladelse til at udlede kemiske stoffer i havet i mængder, der overstiger grænseværdierne.

Tilgangen fører til, at Danmark ikke opnår sine EU-forpligtelser om et godt havmiljø og såkaldt *underimplementering*.

Mange fordele ved en mere ambitiøs tilgang

I en række nye anbefalinger til en mere ambitiøs havpolitik peger Tænketanken Hav og de 14 aktører på havet på, at Danmark har mulighed for igen at indtage en ansvarlig og troværdig position ved at omsætte EU's miljøregulering til handling, der faktisk kan mærkes i havmiljøet.

En mere ambitiøs og forudsigelig tilgang vil styrke havmiljøet, skabe klarere rammer for både myndigheder og erhvervsliv og være en motor for innovation og eksport af grønne løsninger.

Bred alliance: Fastsæt fem nye principper for dansk implementering

Ifølge Tænketanken Hav og de 14 organisationer og virksomheder bør den kommende regering erstatte de nuværende principper om minimumsimplementering med fem nye ambitiøse principper:

1. Danmark skal sigte mod et højt natur- og miljøbeskyttelsesniveau.
2. Myndighederne skal stille de krav, der er nødvendige for at leve op til Danmarks overordnede forpligtelser på natur- og miljøområdet.
3. Undtagelsesmuligheder i EU-lovgivningen må ikke udhule formålet med lovgivningen og skal derfor kun bruges i helt særlige undtagelsessituationer.
4. Frivillighed er godt, men ofte ikke nok – der er samtidig brug for klare og forudsigelige krav.
5. Danmark skal handle rettidigt – ikke i sidste øjeblik.

27. marts 2026

Følgende organisationer og virksomheder bakker op om anbefalingerne:

1. Bawat A/S
2. Danmarks Jægerforbud
3. Danmarks Naturfredningsforening
4. Danmarks Pelagiske Producentorganisation
5. Danmarks Sportsfiskerforbund
6. Dansk Sejlunion
7. DOF BirdLife Danmark
8. Fonden Naturpark Svanegrund
9. Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri Producentorganisation
10. Havhøst
11. Landsforeningen Levende Hav
12. NCC
13. NIVA Danmark
14. Vattenfall

Opbakning fra professor:

Anbefalingerne får opbakning fra en af Danmarks førende forskere i miljøret, **Ellen Magrethe Basse**:

“De danske minimumsimplementeringsprincipper fører i høj grad til en svagere beskyttelse af havet. Vandplanlægningsloven, havstrategiloven og havplanlægningsloven, der gennemfører EU’s helhedsorienterede beskyttelse af havet, er indrettet på en måde, så de i praksis har langt mindre betydning end de gamle danske love, når der træffes konkrete afgørelser. Meget ofte inddrages de slet ikke i den administration, der præger området. Det indebærer, at aktiviteter vurderes efter love, der opretholder en silotankegang, og som ikke inddrager de kumulative effekter”, udtaler Ellen Margrethe Basse, Professor emerita, dr.jur.

Udtalelser fra organisationer og virksomheder:

”Skiftende regeringer har i mere end et årti helt bevidst valgt den mindst mulige indsats så sent som muligt for vores natur og miljø. Når Danmark konsekvent lægger sig på minimumsniveauet, går det ud over livet i havet. Den kommende regering bør derfor fastlægge en langt mere ambitiøs tilgang i sit regeringsgrundlag,” siger **Ditte Mandøe Andreasen, programchef i Tænk tanken Hav.**

“Når Danmark konsekvent implementerer EU’s miljøregler på et minimumsniveau, bliver indsatsen i havet også minimal. Hvis vi vil have fisk og liv i havet – og arbejdspladser langs kysterne – kræver det højere ambitioner,” siger **David Lange, direktør i Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri.**

”Målet med vandrammedirektivet er fælles for alle EU-lande, men indsatserne skal ikke være ens i hele EU. De skal afspejle havets følsomhed. De danske vandområder er ekstremt følsomme overfor belastning med næringsstoffer – væsentligt mere følsomme end andre vandområder i Europa. Derfor er Danmarks måde at minimumsimplementere EU’s regler ganske enkelt ikke tilstrækkelig til at nå målet om god økologisk tilstand,” siger **Jesper Andersen, forskningschef i NIVA Danmark.**

”Råstofbranchen arbejder midt i havmiljøet og tager ansvar for den lokale påvirkning, vores aktiviteter medfører. Vi ønsker en balance mellem indvinding og bevarelse af dyr og natur i havet. Netop derfor bakker vi op om en mere ambitiøs og helhedsorienteret havmiljøpolitik, der giver klare og stabile rammer for alle aktører. Minimumsimplementering skaber usikkerhed – vi har brug for en kurs, der

27. marts 2026

både styrker havmiljøet og giver en moderne råstofsektor mulighed for at planlægge langsigtet og skånsomt,” siger **Søren Evald Jensen, direktør NCC Råstoffer**.

“Danmark har adskillige havmiljølove, ofte baseret på internationale konventioner, som Danmark selv har tiltrådt, for at beskytte danske farvande mod invasive arter. Men hvad hjælper disse love, hvis de sjældent eller aldrig håndhæves af myndighederne? Sammenlignet med landene omkring os halter Danmark markant bagefter – med store konsekvenser for havmiljøet. I Bawat har vi unikke løsninger til at undgå, at invasive arter kommer ind i vores farvande. Vi er derfor glade for, at Tænketanken Hav rejser denne politiske dagsorden, som de fleste danskere desværre er lykkeligt uvidende om, men som de dagligt må leve med konsekvenserne af,” udtaler **Marcus Hummer, CEO hos Bawat**.

“Det danske hav er under pres, og vi står i en økologisk krise. Alt for længe har Danmark nøjedes med en forfejlet minimumimplementering af EU’s direktiver, mens livet under overfladen er blevet fattigere og mere sårbart. Den kommende regering må i stedet fastlægge en langt mere ambitiøs og ansvarlig kurs for det danske havmiljø” siger **Lars Middtby, direktør i Danmarks Naturfredningsforening**.

”Det er umuligt at forsvare en forsat tilgang med minimumsimplementering, når vi allerede først i marts ser fedtemøg i havet. Det understreger, hvor presset havmiljøet er. Hvis vi skal vende udviklingen, kræver det meget højere ambitioner og en troværdig indsats, der reelt reducerer belastningen af vores havområder,” siger **Kaare Manniche Ebert, biolog i Danmarks Sportsfiskerforbund**.

”Når vores effektive og vækstfremmende brug af savnen med sikkerhed saver den gren over, vi selv sidder på, er 50 % ikke nok. Målet må være at 100 % af vores kystnære farvande skal i god økologisk tilstand,” siger **Christian Clausen, hovedbestyrelsesmedlem i Danmarks Jægerforbund**.

“Danmark bakkede engang de fælles aftaler mellem EU-landene op, så politikernes ’signal’ til Miljøministeriets medarbejdere var: ”Hvordan lever vi bedst muligt op til de aftalte forbedringer for natur og biodiversitet?” På trods af, at vi altså selv har været med til at vedtage reglerne, er ’signalet’ nu ned i styrelser mv.: ”Hvordan slipper vi nemmest om ved reglerne uden at blive slæbt for EU-domstolen?”, udtaler **Hans Meltofte, formand for DOFs Naturpolitiske Udvalg**.

”Det er dybt bekymrende, at Danmark ikke alene implementerer EU’s miljøregler efter et absolut minimumsprincip, men også aktivt fravælger at bakke op om de fælleseuropæiske visioner, der faktisk kan redde vores havmiljø. Mens nabolande som Sverige, Tyskland og Frankrig har tilsluttet sig EU’s ’Algae Declaration’ for at fremme regenerative havbrug, har Danmark valgt at stå udenfor. Det efterlader os som et land, der ikke bare nøler med at rydde op, men som også afstår fra at støtte de cirkulære løsninger – som muslingedyrkning og tangproduktion – der beviseligt fjerner kvælstof og skaber nyt liv i vores fjorde,” siger **Joachim Hjerl, stifter af Havhøst**.

”I Danmark er de beskyttede havområder ikke godt nok beskyttet. Det er dybt bekymrende, at der planlægges ny infrastruktur i de selvsamme havområder, som regeringen kalder ”naturbeskyttede”. Et tydeligt eksempel er Kattegatforbindelsen, som er planlagt lige oven i et Natura 2000-område. I øjeblikket bliver den marine natur nedprioriteret til fordel for andre hensyn. Denne prioritering, håber vi, vil ændre sig med en mere ambitiøs tilgang til at opnå et sundt hav omkring Danmark”, siger **Palle Holsting, Bestyrelsesformand, Fonden Naturpark Svanegrund**

Baggrund:

Notatet er udarbejdet af Tænketanken Hav og beskriver konsekvenserne af Danmarks nuværende principper for implementering af EU-regler og foreslår fem nye principper for en mere ambitiøs miljøpolitik. Læs notatet her: [link](#).